

Tweede Kamer der Staten Generaal
t.a.v. de Vaste Kamercommissie van VWS
Per mail via cje.vws@tweedekamer.nl

Datum: 7 december 2017
Kenmerk: 17-121/md
Onderwerp: Begroting VWS 2018
Contact: Mirjam Drost via mirjam.drost@wijzijnmind.nl of mobiel M 06 19973092

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Hierbij sturen wij u de inbreng van MIND voor de begrotingsbehandeling VWS in de week van 11 december as.

Toegang ggz-doelgroep tot de Wet langdurige zorg

MIND is verheugd dat het nieuwe kabinet nu eindelijk werk wil maken van het openstellen van de Wet langdurige zorg voor mensen met een psychiatrische grondslag.

Het is inmiddels bijna vier jaar (!) geleden dat de Tweede kamer de motie Bergkamp-Keijzer aannam en de vorige staatssecretaris toezegde dit te gaan regelen*. Het jarenlange uitstel van deze beslissing heeft bij een deel van onze achterban voor veel leed en onzekerheid gezorgd. Wij krijgen regelmatig signalen van cliënten van wie de toestand verslechtert, omdat zij buiten de Wlz vallen en daardoor niet de juiste zorg krijgen. De druk op de naaste omgeving van deze cliënten is vaak gigantisch. Naar schatting gaat het om tussen 6.000 en 11.000 cliënten die nu ten onrechte geen aanspraak kunnen maken op zorg vanuit de Wlz.

Kort geleden is er onzekerheid ontstaan omdat er geen budget beschikbaar zou zijn om de toegang van ggz-cliënten tot de Wlz te bekostigen. MIND vindt dit onbegrijpelijk. Bij de transitie van de langdurige ggz zijn budgetten voor beschermd wonen zonder korting overgegaan naar gemeenten. Toen was ook al duidelijk dat een groep ggz-cliënten op een later tijdstip toegang zou krijgen tot de Wlz en dat dan een herschikking van budgetten noodzakelijk zou zijn. Hierover is toen het volgende vastgelegd: "Partijen zijn het er over eens dat, indien aangetoond door een objectieve en inhoudelijke evaluatie en monitor, een herschikking van de budgetten plaats moet kunnen vinden. Deze herschikking vindt voorafgaand aan het betreffende jaar plaats en is budgettair neutraal. Partijen nemen daarom de verplichting op zich dat budget- en/of declaratiegegevens voor de langdurige intramurale ggz in ieder geval gedurende de eerste vijf jaar na 1 januari 2015 beschikbaar en herkenbaar blijven." (Bijlage bij kamerbrief *Positionering langdurige intramurale ggz*, d.d. 24 maart 2014; kenmerk 354038-118996-cz). **

MIND legt de volgende vragen aan de Tweede Kamer voor:

- MIND vraagt om een heldere planning voor het openstellen van de Wlz voor ggz-cliënten met als invoerdatum van de nieuwe wet 1 januari 2019.
- MIND verwacht dat het kabinet op basis van bovenstaande afspraken zorg draagt voor een adequate financiële onderbouwing.
- MIND stelt voor om in de periode tot inwerkingtreding van de nieuwe Wlz tijdelijke maatregelen te nemen ten behoeve van mensen die duidelijk tot de doelgroep van de Wlz behoren, maar nu nog geen

toegang kunnen krijgen. Wij denken dan bijvoorbeeld aan de groep cliënten met een psychische en verstandelijke beperking die niet voor het 18^e levensjaar is vastgesteld.

- Om een oneigenlijke toestroom naar de Wlz te voorkómen pleit MIND voor een meerjarig programma om de randvoorwaarden voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang vanuit de Wmo te realiseren. Het rapport van de commissie Dannenberg over de toekomst van beschermd wonen is hierbij leidend.

De afgelopen jaren was binnen de zorgverzekeringswet een substantiële onderbesteding van het beschikbare ggz-budget (288 miljoen euro in 2016). Tegelijk is er een aanzienlijke groep cliënten met vaak ernstige psychische problematiek die onvoldoende zorg en ondersteuning krijgt. Deze cliënten en de mensen in hun directe omgeving voelen zich in de steek gelaten. Het gebrek aan passende zorg leidt ertoe dat een toenemend aantal ggz-cliënten in de maatschappelijke opvang of het justitiële circuit terecht komt of te maken krijgt met gedwongen zorg waar ze eerder vergeefs beroep hebben gedaan op vrijwillige zorg. (Voor het AO ggz van 29 november jl. stuurden wij u de nieuwste cijfers over toename van gedwongen zorg toe.)*** Er blijft dus enerzijds geld op de plank liggen, terwijl anderzijds noodzakelijke zorg niet geleverd wordt. MIND is van mening dat deze pijnlijke en onaanvaardbare paradox zo snel mogelijk moet worden opgelost. De gelden die beschikbaar zijn voor de ggz moeten ook daadwerkelijk worden ingezet. Als het Zvw-kader een belemmering is dan moeten creatieve oplossingen gevonden worden. Het is nu eenmaal een feit dat de zorg- en ondersteuningsvraag van mensen met ernstige problematiek vaak niet in één hokje past.

Hierbij geven wij de TK het volgende mee:

- MIND wil dat de staatssecretaris actief stuurt op inzet van de in de Zorgverzekeringswet beschikbare bemiddelen ten behoeve van opbouw integrale ambulante zorg en ondersteuning, preventie en betere toegang tot acute ggz en beveiligde bedden.
- MIND wil vaart zetten achter integrale en patiëntvolgende financiering. Analoog aan het experiment en ervaringen met het integraal-PGB zou op korte termijn in een aantal gemeenten gestart moeten worden met pilots voor integrale persoonsvolgende bekostiging in de brede ggz. Bij gebleken succes zou deze integrale benadering op termijn de huidige versnipperde bekostiging kunnen vervangen.
- MIND wil een heldere uitspraak dat de gevolgen van het terugdraaien van bezuinigingen op de wijkverpleging niet afgewenteld zullen worden op de ggz.

Met vriendelijke groet,

Marjan Ter Avest
Directeur MIND Landelijk Platform Psychische Gezondheid

*Januari 2014: motie Mona Keijzer en Vera Bergkamp <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30597-397.html>

**Maart 2014: <http://www.platformggz.nl/lpggz/newsitems/ni002615>

***Opnieuw toename dwang in de ggz: <http://www.platformggz.nl/lpggz/newsitems/ni003479>